

Tremosa: "Europa està descobrint que la diplomàcia espanyola ha mentit"

Víctor Costa / Anna Punsoda

Brussel·les. Dilluns, 3 de juliol de 2017

Ramon Tremosa (Barcelona, 30 de juny de 1965) és eurodiputat del PDeCAT i coordinador d'economia d'ALDE al Parlament Europeu. En el marc d'una estada organitzada per la plataforma Catalans Lliures, ens rep al seu despatx de Brussel·les. Abans d'entrar-hi, ens aturem davant un cartell on es pot llegir entre d'altres coses que "el català és la 19a llengua més usada a Twitter". No és casual sinó crític ja que, malgrat les promeses, no es permet l'ús del català a l'Eurocambra. Una mica més avall, hi ha un collage de marques catalanes. Entrem al despatx i hi trobem des de pòsters sobre les multitudinàries manifestacions de l'11 de Setembre fins a piles de llibres com *Victus* o *Incerta glòria*. En tots els idiomes, regalats i per regalar. Comencem directes amb la visió de les institucions europees sobre el procés català.

El tema català no és a l'agenda política europea. Almenys és als passadissos?

Hi és molt present. En part per tants anys de manifestacions massives, interclassicistes, intergeneracionals i festives. Tenim turisme polític —us podria citar molts eurodiputats que venen a les diades perquè volen ser a *one million march* ('marxa d'un milió'). I en part també perquè veuen que els últims quatre anys i mig s'han fet sis eleccions a Catalunya, i veuen que els partits independentistes les han guanyat, mentre els partits espanyols estan a mínims històrics a Catalunya.

Molts eurodiputats vénen a les diades perquè volen ser a *one million march* ('marxa d'un milió')

I els intents frustrats de votació, com els veuen?

Mira, a mi quan em pregunten què farem a mitjà termini, si no ens en sortim ara, sempre ensenyo les enquestes del CIS. El vot jove té una gran preferència per la independència. El vot amb més nivell cultural, també. O encara: els ensenyo les enquestes sobre la preferència de model territorial per autonomies i veuen que a la resta de l'Estat aspiren a més centralització.

La sociologia fa molt difícil que un líder espanyol fort pugui dir: "Us donaré un estat federal fort com Alemanya a canvi que renunciieu a la independència". Europa va descobrir a poc a poc que la diplomàcia espanyola els ha mentit. Deien que hi hauria violència a mesura que avancés el procés i ha resultat fals. Deien que quan votés el 80% del cens guanyarien de carrer i també ha resultat fals.

Però passen de la informació al posicionament?

No. Penseu que la diplomàcia espanyola és molt agressiva. Només com a exemple: quan Croàcia va entrar a la UE, s'havia de modificar el tractat perquè el croat fos oficial i jo vaig voler introduir-hi una esmena perquè el català també ho fos. Per formalitzar-la em van

demanar 25 diputats de la comissió -cosa molt estranya, perquè no es demana mai. I després encara la van declarar il·legat. Vytautas Landsbergis, expresident de Lituània durant la independència, no va voler signar. Em va dir: “Amb tota la simpatia, però si vols parlar català aquí, això és un club d’estats i ho soluciones al teu país. Ja conec els espanyols, que són com els russos. No vull que Lituània pateixi represàlies per culpa d’aquest suport”.

La diplomàcia espanyola és molt agressiva

Realpolitik arreu.

Clar. Però a poc a poc la situació va agafant noves direccions. Al debat del president Puigdemont van venir 40 diputats a pit descobert. Esteban González Pons deia que només vindrien diputats del Front Nacional i del Moviment Cinc Estrelles. I no, van venir molts diputats dels grups majoritaris. Malgrat que altres van enviar-hi els seus assistents perquè van rebre correus electrònics on els demanaven que no hi anessin.

I tot i les trampes, va ser un gran èxit. El hastag #catalanreferendum va tenir sis milions de visualitzacions. Per això, al cap de 36 hores, la premsa unionista va destapar el cas Vidal per canviar completament el relat.

Què podem esperar dels diversos països?

Mira, el 2014 el PP va muntar un debat per contrarestar l'acte que havíem muntat a l'octubre sobre el referèndum. Eren trenta persones i tots espanyols —PP, PSOE, Cs i UPD. En aquell debat Luis de Grandes va dir: “Estamos perdiendo la batalla de la opinión pública internacional”. I l'editorial de *The New York Times* ho acaba de confirmar, perquè el relat d'"el referèndum és un cop d'Estat i és il·legal" ja no qualla. Estan dient que hi ha un problema democràtic, els catalans estan maltractats i Rajoy negocia de mala fe. Que ho digui el NYT ja és la bomba.

El postfranquisme és que ara el vot de la majoria dels catalans no val

I ara què qualla?

Que votar serveix, a Europa, ho veiem cada dia. Mentre els catalans hem votat partits espanyols no passava res. Però ara que hi ha una majoria de catalans que vol canviar el marc legal, ara ens diuen: el teu vot no val. El postfranquisme és això. I ja no hi ha un context internacional on això s'accepti. Escòcia vota la independència, Holanda i França rebutgen la Comissió Europea, Suècia rebutja entrar a l'euro dos cops... i no passa res. Fins i tot hi ha un diputat liberal finès, del Central Party, que es passa el dia fent conferències contra l'euro, per tornar a la moneda fina, argumentant "no volem pagar els rescats que vindran del sud d'Europa, a Suècia li va millor fora de l'euro". El llegat democràtic d'Europa és això.

A més, el 27-S va tenir els seus efectes. El partit Nova Aliança Flamenca va dir “aquest govern peta si no es reconeix Catalunya”. Això va ser una bomba. Però com que a Catalunya el debat polític està segrestat pel que dicten des de Madrid, que sempre ens marquen l'agenda, no se'n van fer ressò.

A la seu de la Fundació Liberal alemanya, s'ha parlat molt de respectar el marc legal.

A Alemanya són molt cap quadrats amb això. Per a ells, les guerres i les fronteres són un trauma total. No volen embolics i ja tenen prou problemes amb la unió bancària. Tot i això, ara fa un any i mig, va venir una delegació del Bundestag al Parlament de Catalunya per fer reunions, prendre notes i entrevistar-se amb tothom.

A Catalunya el debat polític està segrestat pel que dicten des de Madrid

Tenen por de l'efecte contagi?

Saben que això rebota al País Basc, Flandes, Escòcia, el Vèneto... S'obre un meló que no és agradable. Per això, se'ns demanaran majories molt altes i votacions consistents. Hi ha aquest *stress test* perquè, si Catalunya salta el llistó, no vinguin al darrere tota la resta. Volen veure si això és un farol o realment volem la independència. Volen veure com reaccionem els catalans quan l'Estat espanyol fa guerra bruta. T'has de merèixer la independència.

L'actuació europea es produirà abans o després de l'1 d'octubre?

Després. La participació serà molt important. Si vota un milió i mig és una cosa. En canvi, si voten tres milions i mig i hi ha majoria de cens n'és una altra de ben diferent.

Què implica?

El segon escenari és un resultat molt advers per a Espanya perquè legitima la DUI el dia següent. I és que la DUI, que ja té un mandat democràtic al Parlament, estaria reforçada pel RUI del dia abans.

Volent veure com reaccionem els catalans quan l'Estat espanyol fa guerra bruta

I l'Estat espanyol?

Si l'Estat espanyol no tingués por, faria com el 9-N: "Serà un botifarrèndum i votaran 500.000 i s'acaba aquí el procés". Aquest va ser el càlcul de Madrid. Però resulta que van votar 2,3 milions. El 9-N va obrir la porta a la majoria del 27-S perquè naturalitza la creença que és possible un projecte independentista. Era una consulta no vinculant. Ara, el president Puigdemont i Òmnium diuen que s'aplicarà el resultat. El Govern espanyol sap que, si no fa res, això se li escapa de les mans.

No es deixarà repetir un altre 9-N...

T'ho diuen des de fa mesos perquè aquí perden ells. No tenen relat i Mariano Rajoy és molt impopular a Catalunya. El que ara fa saltar les alarmes és el votant de Podem que es decanta en massa pel "sí". I això el 9-N no va passar. Abans, Pablo Iglesias encara et deia "us ho canviarem, jo guanyaré, no patiu i voteu-me a mi, que encara hi ha esperança federal". Ara ja s'ha vist que "ni se puede, ni se ha podido ni se podrá". S'ha articulat un tripartit *pro-statu quo* PSOE, PP, Ciutadans que no toca res.

Per exemple?

Més Espanya vol dir més energia cara, menys rodalies, més males polítiques públiques, més justícia discrecional, pitjor mercat laboral, més defensa i despesa militar, encara que això suposi trinxar les polítiques públiques, regionals i locals...Tothom ha vist què ha passat a Madrid, com es va decapitar el PSOE amb Pedro Sánchez, com es va articular una operació anti-canvi de govern, com el PP està blindadíssim al moll de l'os de l'Estat i al funcionariat, com el sistema electoral permet al PP de governar amb un 28% del vot...

El que ara fa saltar les alarmes és el votant de Podem

Llavors, la clau la té el vot de Podem?

El votant podemita del Vallès és la principal víctima de l'*statu quo* blindat i renovat a Madrid. És el que pringa amb rodalies, energia, serveis públics nefastos i decreixents amb les males polítiques públiques espanyoles. Encara que la cúpula de CSQP segueixi en la línia d'Iniciativa, aquests han dit "jo no em puc permetre deu anys més de seguir així, perquè em trinxen a mi". El diumenge de Resurrecció, *La Vanguardia* va haver de fer hores extres traient enquestes contra el referèndum, aixecant els decibels fins aquí dalt perquè la massa del "sí" s'eixampla... Espanya ens ofereix amenaces, càstigs i represàlies. No té cap projecte per a Catalunya, més que la derrota. Això, amb un referèndum obert, perd per dos terços a Catalunya.

El reconeixement l'haurien de fer els estats membres?

Estarem *in the clouds* com ja ha passat amb Eslovènia i els bàltics. És a dir, si el RUI va molt bé, el dia 2 d'octubre es fa una DUI i llavors és quan comença el procés de reconeixement internacional. L'experiència ens diu que poden passar setmanes o mesos en què ningú et reconeix, com els va passar als bàltics. Finalment, els va reconèixer Islàndia i Noruega. També va haver-hi un degoteig quan es va veure que hi havia una determinació clara d'Eslovènia a defensar la independència. La Nova Aliança Flamenca ja ens ha dit que vol que Bèlgica ens reconegui. Això és una carta excepcional feta pública pel ministre de l'Interior belga Jan Jambo.

La Nova Aliança Flamenca ens ha dit que vol que Bèlgica ens reconegui

Una Catalunya Estat dins la UE?

Catalunya cada dia és més europea i, de fet, és *core business* europeu. Estem exportant més a Europa que a Espanya. Barcelona és el primer aeroport europeu en vols dintre d'Europa. Aquesta xifra és brutal! Farem 50 milions de passatgers aquest any. Barcelona no la podrà expulsar de res. Cada nova empresa que ve arrela més Catalunya amb Europa. La lliure circulació i el *single market* és segur, com també ho tindrà Gran Bretanya.

I Escòcia?

El Parlament escocès es pronunciarà en funció del resultat. No poden haver-hi represàlies ni econòmiques ni financeres perquè hi ha molta més inversió europea a Londres i a Gran Bretanya i superàvit comercial que no pas al revés. És un tret al peu si ara boicotegem, sancionem, posem tarifes i aranzels. No té cap sentit. La visió espanyola de "Gran Bretanya tiene que salir perdiendo" és Fuenteovejuna. Alemanya té superàvit comercial i de serveis amb Gran Bretanya.

Fent política-ficció, es diu que una Catalunya Estat tindria 18 diputats al Parlament Europeu.

Els països petits tenen una prima en diputats aquí. Mira Bulgària, Dinamarca o Bèlgica... Amb 550.000 vots, som només dos, quan aquí hi ha partits que amb 500.000 vots són 5 diputats.

La visió espanyola de "Gran Bretanya tiene que salir perdiendo" és Fuenteovejuna

Es replantejaria l'adscripció de tots els partits?

En una Catalunya independent, cadascú triarà família política. Però això no és important. El *single market* està assegurat passi el que passi i l'euro també. En el moment de la veritat, Tsipras descobreix amb una enquesta que el 70% dels grecs no vol marxar de l'euro i accepta les condicions del tercer rescat. Flipant. El mateix passa amb França. Marine Le Pen perd estrepitosament perquè l'última setmana es fa un embolic amb l'euro. D'aquí a cinc anys, no et dic que l'euro sigui una moneda plenament consolidada.

De qui depèn?

De l'Europa del sud. Hi ha un sentiment molt antieuro a Itàlia, Grècia i França. És més fàcil culpar l'euro que l'estructura centralista de França o el govern corrupte i ineficaç d'Itàlia. És més fàcil culpar la Merkel que no mirar la corrupció i el desastre de la política de Grècia. A l'hora de la veritat, no veig en cap cas que el *single market* i l'euro estiguin amenaçats.

No ha estat mai a debat?

Com és que no hi ha hagut mai euroscèptics a Catalunya? Iniciativa, Esquerra, Unió, PSC, PP o PDeCat són proeuro, pro-unió bancària i pro-Unió Europea.